[2018] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 503

ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2014 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10829)

09 ਅਗਸਤ, 2018

[ਕੁਰੀਅਨ ਜੋਸੇਫ਼ ਅਤੇ ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ:

ਸੀਨੀਆਰਤਾ - ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਸੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ - 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮੋਟਾਂ ਨੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (UPPSC) ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਧੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ *ਰੋਕਣ* ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਜੋਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ UPPSC ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 20.11.2001 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੌਥੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, 1985 ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ -

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ - ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਹਨ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ - ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ UPPSC ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) - ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1973 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ, 1985 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ] - ਧਾਰਾ 5 A- ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1985 - ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8, 21 ਅਤੇ 28, ਅਨੁਸੂਚੀ III – ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਕਾਰਜ ਦੀ ਸੀਮਾ) ਨਿਯਮ, 1954.

XXXXXX

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ: 1. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਗੈਰ ਰਸਮੀਅਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1973 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਕਣ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਰੋਕਣ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਵਧੇਰੇ ਸਥਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ. ਇਹ

ਦੋਵਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਖੁਦ UPPSC ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਲਕਿ 25.8.1987 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਸ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 20.11.2001 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਖੁਦ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ UPPSC ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਪੈਰ੍ਹੇ 18, 19 ਅਤੇ 25) [514-E-G; 515-B-C; 516-F-G]

ਸੁਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **1996 All LJ 1171;** ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨਬੋਧਨ ਲਾਲ **[1958] SCR 533 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

2. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 5-10 ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 27.5.1995 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਕਾਰਜ ਦੀ ਸੀਮਾ) ਨਿਯਮ, 1954 ਵਿੱਚ 13 ਵੀਂ ਸੋਧ ਨੇ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19.10.1995 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ

ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਨਬੋਧਨ ਲਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 8.9.1993 ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1985 ਦੀ ਚੌਥੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸੋਧ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰ੍ਹੇ 20-22] [515-C-H; 516-A-B]

XXXXXX

505 ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

*ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨਬੋਧਨ ਲਾਲ **[1958] SCR 533 - ਦਾ ਅਨੁਸ਼ਰਨ ਕੀਤਾ।**

3. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1985 ਦੇ ਨਿਯਮ 28 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 20.11.2001 ਦੀ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕੋ ਇਕ ਬੇਨਿਯਮੀ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24] [516-D-F]

4. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ UPPSC ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ UPPSC ਦੀ ਅਨੁਕੂਲ ਰਾਏ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ UPPSC ਹੋਰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 26] [516-G-H. 517-A-B]

XXXXXX

ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ॥ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਫਸਰਜ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1990) 2 SCC 715: [1990] 2 SCR 900 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
All LJ 1171	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 6**
[1958] SCR 533	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 7**
[1990] 2 SCR 900	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 14**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2014 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10829.

W.P. (C) ਨੰਬਰ 1388/2007 (S/B) ਵਿੱਚ ਲਖਨਊ ਵਿਖੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 26.04.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2014 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10828.

(ਮੈਸਰਜ਼ ਸਹਾਰੀਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ), ਪੀ.ਐਨ. ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਮਰੇਂਦਰ ਸ਼ਰਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਿਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਮਨੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਸਿੰਘ, ਕਬੀਰ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਆਦਿਲ ਸ਼ਰਫੂਦੀਨ, ਮੁਹੰਮਦ, ਪਰਮ ਕੇ. ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼ੇਖਰ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜੀਵ ਦੂਬੇ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਬੀ. ਸਹਾਰੀਆ, ਵਿਰੇਸ਼ ਬੀ. ਸਹਾਰੀਆ(ਮੈਸਰਜ਼ ਵਕੀਲ ਐਸ ਨੀਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ), ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਉਦੈ ਕੁਮਾਰ ਸਾਗਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀਨਾ ਮਾਧਵਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ਐਂਟਨੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਧੀਰਾਂ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਚਿਰਾ ਰੰਜਨ ਐਡੀ, ਗੁਨਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ।

XXXXXX

507 ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

[ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.]

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾਂ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ. 1. ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਹੈ - ਇਸ ਵਾਰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਅਤੇ ਮਕੈਨੀਕਲ)' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ. ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸੈੱਟ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'UPPSC') ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਤਰੱਕੀਆਂ-ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

2. ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਸਿੱਟਾ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ 15.5.2007 ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਲ 1985 ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ, 1985 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੂਲ ਐਕਟ, ਅਰਥਾਤ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1973 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਉਕਤ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਐਕਟ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5ਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1985 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਉਕਤ ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਕਤ ਧਾਰਾ 5ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 25.6.1985 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ । ਤੋਂ VI ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਅਨੁਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ III ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

XXXXXX

ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਾਮ	ਪੋਸਟ ਦਾ ਨਾਮ	ਪੋਸਟ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ	ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ	ਸਹਾਇਕ ਅਭਿਅੰਤਾ (850-1720 ਰੁਪਏ)	ਅਵਰ ਅਭਿਅੰਤਾ (485-860 ਰੁਪਏ)	ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਯੋਗ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਹਾਇਕ ਅਭਿਅੰਤਾ: ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ
ਅਵਰ ਅਭਿਅੰਤਾ: ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ 50% ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ 50% ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

3. ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਜਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਵਜੋਂ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਅਤੇ ਮਕੈਨੀਕਲ)' ਦੀਆਂ 9 ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ 11.7.1987 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ 25.8.1987 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 13.8.1987 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਖੰਡ 3 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10829/2014 ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10828/2014 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

509 ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.]

4. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 7.2.1992 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ 20-A ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ 1.10.1986 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੋਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ 1.10.1986 ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 25.8.1987 ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 2.8.2001 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ 1985 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 7ਵੀਂ ਸੋਧ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਸਿੱਧੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ 20-A ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 1.10.1986 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 29.6.1991 ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੀ, ਜੋ 29.6.1991 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 20.11.2001 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸਮਾਨਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਮੋਟਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਬੀਜ 8.9.1993 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ

ਚੌਥੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 21, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੋਧ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਕਾਲਮ -I	ਕਾਲਮ- II
ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ	ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਲਈ ਬਦਲੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
21. ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ "ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ) ਨਿਯਮ, 1970" ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਯੋਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ	21. ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਅਪਾਰ ਸਕੱਤਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਪੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸਵ ਅਧਿਕਕ, ਮੁੱਖ ਅਭਿਆਨ ਅਧੀਸ਼ਾਸ਼ੀ ਅਭਿਆਨ, ਲੇਖਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਮੁੱਖ ਨਗਰ ਨਿਯੋਜਕ, ਨਗਰ ਨਿਯੋਜਕ, ਕਾਰਜਲਿਆ ਅਧਿਕਸ਼ਕ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਨੁਸੂਚੀ-I ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਅਗਲਾ ਵਿਕਾਸ 7.9.1994 ਨੂੰ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਕਾਰਜ ਦੀ ਸੀਮਾ) ਨਿਯਮ, 1954 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਉਕਤ ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ 13 ਵੀਂ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਬਾਰੇ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ, ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ 27.5.1995 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ **ਸੁਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**[1] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਬਾਰੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"320. ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ -

xxxx xxxx xxxx xxxx xxxx

(3) ਸੰਘ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ -

(a) ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ।

xxxx xxxx xxxx xxxx xxxx

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਰਬ-ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

---

[1]1996 All LJ 1171

XXXXXX

511 ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.]

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨਬੋਧਨ ਲਾਲ**,[2] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) (c) ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਕਾ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

“ਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਅਤੇ ਚੁਣਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ 29.12.1995 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਯਮ 21 ਵਿੱਚ ਸੋਧ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ 8.9.1993 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੌਥੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਕਤ ਸੋਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ

ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ 14ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 21A ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 30.6.1998 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 29.12.1995 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅੰਤਰ-ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ 21A ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

---

[2]1958 SCR 533.

XXXXXX

(8) ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

11. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੂਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 29.12.1995 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕਰਨਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2.8.2001 ਦੀ 7ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ 20.11.2001 ਨੂੰ ਹੀ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ 15.5.2007 ਨੂੰ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 7.9.1994 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ 13ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 19.10.1995 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਛਤਰੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ 8.9.1993 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸੋਧ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ।

13. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਿਯਮਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਗੈਰ-

ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਉਂਕਿ UPPSC ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰਜ-ਬਾਅਦ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬੇਸ਼ਕ, ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 8.9.1993 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਲ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ RTI ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਤੋਂ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

XXXXXX

513 ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

[ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.]

14. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ **ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-II ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਫਸਰ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ**[3] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮਰਥਨ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ, ਉਪ-ਪੈਰਾ (B) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"(B) ਜੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

15. ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ 28 (4) ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"28. ਸੀਨੀਆਰਤਾ -

xxxx xxxx xxxx xxxx xxxx

(4) ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ, ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਭਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਕੋਟਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ।

---

[3] (1990) 2 SCC 715

XXXXXX

16. ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰੇਂਦਰ ਸ਼ਰਨ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨਬੋਧਨ ਲਾਲ**[4] ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ 14ਵੀਂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਯਮ 21A (ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ।

17. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

18. ਇਹ ਵਿਵਾਦ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ ਰਸਮੀਅਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਕਣ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਰੋਕਣ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਵਧੇਰੇ ਸਥਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਖੁਦ UPPSC ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਲਕਿ 25.8.1987 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਸ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹੀ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 7.2.1992 ਦੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ 1.10.1986 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ 25.8.1987 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ 1.10.1986 ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, 2.8.2001 ਦੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ 7ਵੀਂ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰ ਨੂੰ 29.6.1991 ਤੱਕ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 20.11.2001 ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਸਨ।

---

[4] Supra

XXXXXXX

515 ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.]

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

20. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 5-10 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 50 ਫੀਸਦੀ ਕੋਟੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 27.5.1995 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 13ਵੀਂ ਸੋਧ ਨੇ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19.10.1995 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 320 (3) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨਬੋਧਨ ਲਾਲ** [5] ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ 8.9.1993 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਕ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੋਧ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ-

ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ' ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਸੋਧ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

---

[5] Supra

XXXXXX

22. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਰਾਹੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

23. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 21A ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

24. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 28 ਵਿਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ 20.11.2001 ਦੀ ਅਗਲੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ, ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਾਰੀਖਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕੋ ਇਕ ਬੇਨਿਯਮੀ UPPSC ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

25. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਖੁਦ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ UPPSC ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

26. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ UPPSC ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

XXXXXX

517 ਅਜਯ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਸੰਜਯ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.]

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ UPPSC ਦੀ ਅਨੁਕੂਲ ਰਾਏ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ UPPSC ਹੋਰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ UPPSC ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ UPPSC ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧੀਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi